

Український кардіологічний журнал Ukrainian Journal of Cardiology

Матеріали XXVI Національного конгресу кардіологів України (Київ, 23-26 вересня 2025 р.)

- Атеросклероз та ішемічна хвороба серця
- Гострий інфаркт міокарда
- Інтервенційна кардіологія
- Дисліпідемії
- Артеріальна гіпертензія
- Легенева гіпертензія
- Некоронарні захворювання міокарда
- Аритмії та раптова серцева смерть
- Гостра та хронічна серцева недостатність
- Профілактична кардіологія та реабілітація
- Фундаментальна кардіологія та регенеративна медицина
- Медико-соціальні аспекти кардіології в умовах війни

можливість участі в їх формуванні генетично детермінованого дефіциту ЛПЛ.

Рівень греліну та його взаємозв'язок з нейрогуморальними порушеннями у хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19

Н.С. Михайловська, С.М. Мануйлов

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Мета – дослідити рівень активного греліну та особливості його взаємозв'язків з нейрогуморальними порушеннями у хворих на ішемічну хворобу серця (ІХС) після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19.

Матеріали та методи. У дослідження включено 71 пацієнта з ішемічною хворобою серця (ІХС), стабільною стенокардією напруження II–III функціонального класу (середній вік – 69,0 (64,0; 76,0) років), серед яких 19 чоловіків (26,76%) та 52 жінки (73,24%). Учасників розподілили на дві групи: перша (основна) група включала 31 пацієнта з ІХС Long-COVID періоді (через 12 і більше тижнів після перенесеного середньотяжкого або тяжкого COVID-19); друга (група порівняння) складалася з 40 пацієнтів з ІХС без перенесеної інфекції COVID-19. Для виявлення та оцінки тяжкості тривожно-депресивних розладів (ТДР) використовували Госпітальну шкалу тривоги та депресії (HADS); оцінку когнітивного статусу здійснювали за допомогою Монреальської когнітивної шкали (MoCa); часові та спектральні параметри варіабельності серцевого ритму протягом доби, у денний та нічний періоди, аналізували за допомогою пристрою «Кардіосенс К» (ХАІ МЕДИКА, Україна) відповідно до рекомендацій робочої групи ESC з вивчення ВСР. Рівень активного греліну у сироватці крові визначали методом імуноферментного аналізу із застосуванням набору реагентів Active Ghrelin ELISA Kit (ELISA Microwells). Статистичну обробку результатів здійснювали за допомогою програмного забезпечення Statistica 10.0.

Результати. У пацієнтів з ІХС, які перенесли COVID-19, зафіксовано достовірно вищі показники рівня тривоги (16 (10; 24) балів проти 10 (9; 13) балів; $p < 0,05$) та депресії (14 (8; 20) балів проти 11 (10; 12) балів; $p < 0,05$) порівняно з хворими без перенесеної коронавірусної інфекції. При цьому в обох групах спостерігалось переважання тривожної симптоматики над депресивною. Встановлено, що у пацієнтів основної групи частота тривожно-депресивних роз-

ладів була вищою порівняно з другою групою: клінічно значущу тривогу діагностовано у 87,09% пацієнтів основної групи проти 15,00% пацієнтів групи порівняння ($\chi^2 = 0,606$; $p < 0,001$). Частота клінічно вираженої депресії становила 45,16% серед пацієнтів основної групи, у групі порівняння – 27,5% ($\chi^2 = 0,234$; $p < 0,05$). Оцінка когнітивного статусу за шкалою MoCa у пацієнтів з ІХС, які перенесли COVID-19, продемонструвала достовірне зниження загального балу порівняно з пацієнтами без перенесеної коронавірусної інфекції: 24 (22; 26) проти 28 (26; 30) балів ($p < 0,05$). У хворих на ІХС після перенесеного COVID-19 відзначалось підвищення тонуусу симпатичного та парасимпатичного відділів вегетативної нервової системи протягом доби (ВНС), збільшення співвідношення LF/HF на 24,13% вдень, активація повільно діючих гуморальних механізмів регуляції на 63,52% в пасивний період, збільшення стрес-індексу SI (в 1,84 та 1,70 раза) та індексу централізації IC (в 1,42 та в 1,40 рази) у денний та нічний періоди порівняно з пацієнтами без COVID-19 ($p < 0,05$), що демонструє перенапруження функціонально-адаптивного стану серцево-судинної системи.

У пацієнтів основної групи відзначалося зниження рівня активного греліну на 49,20% ($U = 247,5$; $p < 0,05$) відносно другої групи. Активний грелін мав зворотні кореляційні зв'язки з рівнем тривоги ($r = -0,33$; $p < 0,05$), депресії ($r = -0,28$; $p < 0,05$) та ступенем когнітивного дефіциту ($r = -0,28$; $p < 0,05$), а також обернений кореляційний зв'язок із триангулярним індексом ($r = -0,48$ та $r = -0,35$; $p < 0,05$), SI ($r = -0,28$ та $r = -0,28$; $p < 0,05$), IC ($r = -0,31$ та $r = -0,30$; $p < 0,05$) як в денний, так і в нічний періоди відповідно.

Висновки. Отримані дані свідчать про взаємозв'язок зниженого рівня греліну з психоемоційними, когнітивними порушеннями та вегетативною дисфункцією у пацієнтів з ІХС, які перенесли COVID-19.

Вторинна профілактика серцево-судинних подій із врахуванням рівнів серотоніну, дофаміну та ММП у пацієнтів з мультифокальним атеросклерозом Т.М. Моцак¹, В.Г. Лизогуб¹, О.Г. Купчинська²

¹ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ

² ДУ «Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені акад. М.Д. Стражеска» НАМН України», Київ

Мультифокальний атеросклероз (МАС) залишається важливою проблемою сучасної медицини, попри успіхи у профілактиці інфаркту міокарда